

Waterbodems in Noord-Brabant onderzocht

Tot het jaar 2000 zal alleen om reden van bevaarbaar houden van de kanalen en om reden van water aan- en afvoer, 3,6 miljoen m³ bodemslib moeten worden verwijderd uit de Brabantse binnenwateren. Daaronder valt ook de Biesbosch waar slib ligt dat even sterk verontreinigd is als het Rotterdamse havenslib waarvoor onlangs een speciale slufsterdam is aangelegd. De provincie Noord-Brabant is de eerste provincie die zo'n inventarisatie heeft gemaakt. Een van de problemen waarvoor het provinciebestuur zich geplaatst ziet is het vinden van een ministerie dat zich verantwoordelijk voelt voor deze nieuwe vorm van bodemvervuiling. Vanwege het ontbreken van landelijke normen voor de kwaliteit van waterbodems is thans nog niet duidelijk welke wateren om louter kwalitatieve redenen zullen moeten worden gesaneerd. De hierbij vrijkomende hoeveelheden specie moeten worden opgeteld bij de 3,6 miljoen m³ die voor scheepvaart en water aan- en afvoer moeten worden verwijderd.

De kwaliteitsverdeling van de te baggeren specie is op grond van uitgevoerde onderzoeken als volgt te kwantificeren:

- Ruim 2,3 miljoen m³ baggerspecie is relatief schoon. Dit materiaal kan vrijwel overal op het land worden gedeponneerd en verspreid. Alleen in geval van bodem- beschermingsgebieden en dergelijke moet nader worden onderzocht of de te bergen specie van minstens gelijke kwaliteit is als de beoogde, ontvangende bodem.
- Ruim 0,3 miljoen m³ baggerspecie is als verontreinigd aangemerkt. Nader vast te stellen criteria met betrekking tot de bodemkwaliteit, zullen duidelijkheid moeten verschaffen over de vraag of dit materiaal al dan niet elders in het milieu mag worden verwerkt (bijvoorbeeld als afdekgrond op stortplaatsen), danwel dat het als afvalstof moet worden behandeld.
- Ongeveer 0,3 miljoen m³ baggerspecie is als sterk verontreinigd gekwalificeerd. Dit materiaal moet als afvalstof worden behandeld.
- Ruim 0,5 miljoen m³ baggerspecie is van zodanig slechte kwaliteit dat het overeenkomstig de wet chemische afvalstoffen (WCA) als chemisch afval moet worden beschouwd.
- Meer dan 0,1 miljoen m³ baggerspecie is nog van onbekende kwaliteit.
- Van alle (circa 300) in de provincie Noord-Brabant onderzochte waterbodems is 65% relatief schoon, 5% verontreinigd, 23% sterk verontreinigd en 7% zo sterk verontreinigd, dat sprake is van chemisch afval.

– De verontreinigde waterbodems zijn vooral aangetroffen in enkele havens, verbredingen in scheepvaartkanalen (zwaaikommen e.d.), alsook in zandvangens en bepaalde trajecten van een aantal beken. Vooral het stroomgebied van de rivier de Dommel bleek sterk verontreinigd te zijn. Veel baggerspecie kan zonder problemen worden gebruikt in de vorm van ophoogmateriaal en afdek materiaal of verspreid worden over het land. De verontreinigde specie die is aangetroffen vormt in normale gevallen geen *direct* gevaar voor de volksgezondheid. Dit hangt samen met de over het algemeen sterke binding van de verontreinigingen aan het bodemslib en de geïsoleerde ligging van het slib. Dit in tegenstelling tot 'droge bodems'. Over de effecten van deze verontreinigingen op de gezondheid van vis e.d. en eventuele effecten op het grondwater dat voor drinkwater wordt gebruikt is nog weinig bekend. Dit geldt ook voor het gebruik van het water als zwemwater. Een plan van het waterschap De Dommel om de Dommelbodems schoon te maken kan nog niet worden uitgevoerd omdat het rijk geen zicht geeft op een rijksbijdrage van 6 miljoen gulden op het totaalbedrag van 14 miljoen.

Centrale Raad voor de Milieuhygiëne wil uitstel grondwaterbeschermingsplan

In het ontwerp-Besluit grondwaterbeschermingsplan wordt 1 januari 1989 genoemd als datum waarop de door provinciale besturen op te stellen grondwaterbeschermingsplannen van kracht moeten worden en waarop de bestaande verordeningen vervallen. De raad is voorstander van een snelle vaststelling van de grondwaterbeschermingsplannen die ten grondslag liggen aan de verordeningen waarmee de provinciale besturen de aanvullende bescherming van het grondwater dienen te realiseren, op grond van artikel 41 van de Wet Bodembescherming. Niettemin spreekt de raad zijn zorg uit omtrent de haalbaarheid van de in het ontwerp-besluit genoemde datum. De bescherming van het grondwater is immers gebaat bij kwalitatief volwaardige regelingen. Gezien de korte termijn waarop de plannen gereed dienen te zijn, en gezien de gedecentraliseerde bevoegdheid tot het opstellen van de plannen en het stellen van aanvullende regels is de raad bevreesd voor het uiteenlopen van de kwaliteit van de plannen per provincie. De raad dringt er op aan dat voorkomen wordt dat er na het vervallen van de bestaande verordeningen op 1 januari 1989 geen of kwalitatief minderwaardige regelingen het grondwater beschermen.

Voorts geeft de raad in overweging de bescherming niet te beperken tot de bestaande en geprojecteerde grondwaterwinningen voor de openbare drinkwatervoorziening, maar ook de industriële grondwaterwinningen of winningen van een andere categorie onder werking van de provinciale verordening te plaatsen. Door het stellen van aanvullende regels in grondwaterbeschermingsgebieden wordt wellicht een tweetal problemen geschapen waarop naar de mening van de raad thans nog onvoldoende wordt ingespeeld. In de eerste plaats zal het plaatselijk hanteren van strengere normen naar mag worden aangenomen leiden tot een toename van het mestoverschot. In de tweede plaats kunnen strengere mestdoseringnormen in de beschermingsgebieden aanleiding geven tot eisen van schadevergoeding van betrokken landbouwers. Of en hoe deze eisen gehonoreerd dienen te worden is nog niet duidelijk.

Mr. Wakkerman bij afscheid koninklijk onderscheiden

Mr. B. J. H. Wakkerman, hoofdjurist bij de Waterleiding Maatschappij 'Overijssel' N.V., is vrijdag 9 oktober koninklijk onderscheiden. De loco-burgemeester van Zwolle, de heer H. Okkels, spelde de heer Wakkerman de onderscheiding op. Hij werd Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Deze officiële gebeurtenis was het hoogtepunt van de afscheidsreceptie die de heer Wakkerman werd aangeboden. Hij is van 1952 tot en met 1987 bij de WMO in dienst geweest. In de jaren '50 was hij mede-oprichter van het (VEWIN)-College van bedrijfsjuristen. Ook droeg hij zijn steentje bij aan de HWT- en MWT-opleidingen. De laatste jaren fungeerde hij als examinator.

Van links naar rechts: de heer H. Okkels, mevrouw Wakkerman en de geridderde heer Wakkerman.

